

Dendrokronologisk undersøgelse
af gulvbrædder fra Rosenborg Slot, København

af
Orla Hylleberg Eriksen

KØBENHAVNS AMT

Rosenborg Slot
02.03.06 København
Danske Kongers Kronologiske Samling ved Peter Kristiansen
Formål: Datering.
Prøvetagning: Anders Abildgaard og Ole Madsen.
Laboratorieundersøgelse: Orla Hylleberg Eriksen.
NNU j.nr. A6950

Gulvbrædder

Ti prøver af fyr (*Pinus sylvestris*) er undersøgt. Otte af prøverne er dateret. Seks af prøverne har splintved bevaret, heraf har én fuld splint. Prøverne kommer fra tre steder i slottet: Riddersalen (seks prøver). Rum 8 (to prøver, som dog er udtaget fra samme bræt). Rum 14 (to prøver).

Riddersalen

Seks prøver. Fire prøver er dateret. Kurverne fra tre af prøverne (20772119, 20772129 og 20772169) krydsdaterer og kan sammenregnes til en middelkurve på 164 år (20772M05), som dækker perioden 1608-1771. Yngste bevarede årring er dannet i 1771 (20772129 - vinterfælding). Træerne, som prøverne stammer fra, er fældet i vinterhalvåret 1771/1772 e.Kr.

Den fjerde daterede prøve (20772139) er dateret langt senere. Yngste bevarede årring er dannet i 1935 (11 splintårringe). Korrigeres der for manglende årringe i splintved, kan det beregnes at træet, som prøven stammer fra, er fældet ca. 1964 e.Kr.

Rum 8

To prøver (20772179 og 20772189). Der er splintved bevaret på prøverne. Indsenderen bemærker, at de to prøver sandsynligvis kommer fra samme bræt. Visuel betragtning af prøverne, samt den dendrokronologiske måling af prøverne bekræfter dette. Kurverne fra de to prøver er derfor sammenregnet til én ny trækurve (20772219). Yngste bevarede år er dannet i 1656 (begge prøver). Korrigeres der for manglende årringe i splintved, kan det beregnes, at træet som prøverne kommer fra, er fældet ca. 1697 e.Kr.

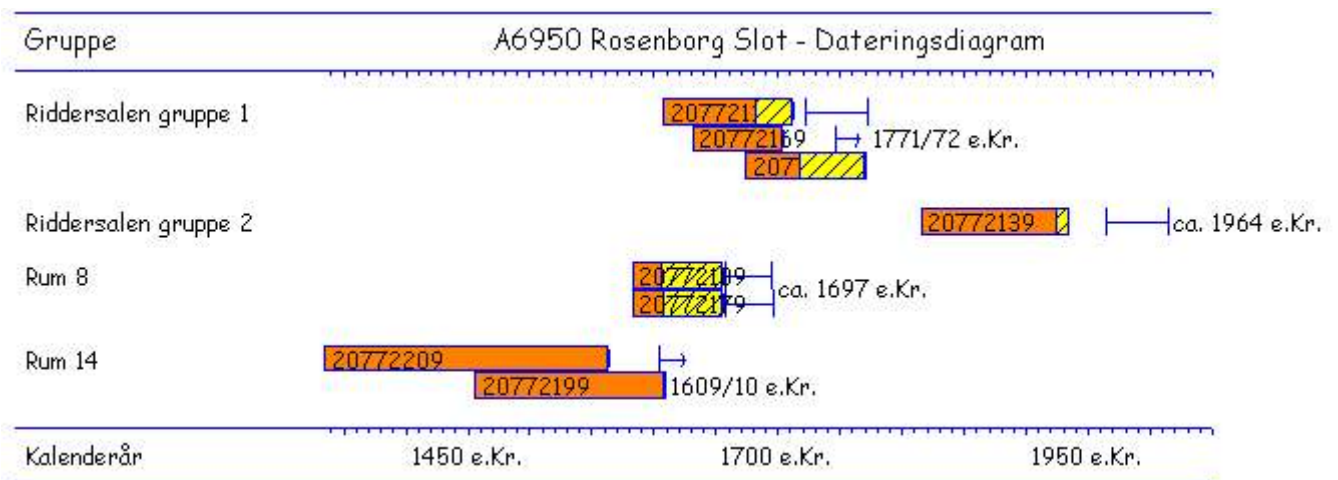

Rum 14

To prøver (20772199 og 20772209). Der kan ikke erkendes splintved på prøverne, men på den ene af prøverne (20772199) antyder formen af træstykket at den yderste målte årring er barkkanten/waldkante. Yngste bevarede årring er dannet i 1609 (20772199). Træerne, som prøverne kommer fra er formentlig fældet 1609/10 e.Kr.

Kurverne fra prøverne er sammenregnet til en middelkurve (20772M06) på 275 år, som dækker perioden 1335-1609 e.Kr

Splintstatistik, fyrretræ: 40-90 år.

A6950 Rosenborg Slot - krydsdateringer med referencekurver				
	20772139	20772219	20772M05	20772M06
B & W, 21014M02	\	2.91	4.40	1.58
Stralsund, DM400002	\	-	5.21	1.99
Finland, FINPINUS	2.12	4.04	1.87	2.45
Svendborg-Sverige, FYRSVEN2	\	2.67	\	7.00
Gotland, GOTPINUS	5.20	2.70	3.98	3.29
Helsingland, HELPIN01	-	0.78	1.78	7.44
Østergotland - Gravsten, oespin01	2.57	4.70	2.65	3.98
Ostsvrige, ostpin01	6.19	2.23	3.50	5.91
Dalarna, STB00002	-	2.28	0.76	7.02
upppin01+02+30677219+3053009, upppin03	5.85	0.61	2.61	5.94
Åland, AALPIN01	\	3.02	2.15	5.67

A6950 Rosenborg Slot - Katalog								
Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Datering	Bem.
	Riddersalen							
20772119	Gulvbræt m. bemaling 1	106	8-10 cm	31 år	S1	1608-1713	ca. 1772	
20772129	Gulvbræt m. bemaling 2	98	> 10 cm	54 år	B vf	1674-1771	1771/1772	
20772139	Indskudsbræt - pr.3	111	4-5 cm	11 år	S1	1815-1935	ca. 1964	
20772149	Indskudsbræt - pr.4	87	2-3 cm	10 år	S1		ikke dateret	
20772159	Indskudsbræt - pr.5	68	4-5 cm	30 år	S1		ikke dateret	
20772169	indskudsbræt - pr.6	75	2-3 cm	-	H1	1630-1705	efter ca. 1745	
	Rum 8							
20772179	Undergulv - pr.7	74	6-8 cm	49 år	S1	1583-1656	ca. 1697	
20772189	Undergulv - pr.8	74	6-8 cm	51 år	S1	1583-1656	ca. 1697	
	Rum 14							
20772199	Gammelt gulv - pr.9	153	4-5 cm	-	W vf	1456-1609	1609/10	
20772209	Gammelt gulv - pr.10	230	5-6 cm	-	H1	1335-1564	efter ca. 1604	

Tegnforklaring: B - bark. W - waldkante (barkring). vf - vinterfældning. sf - sommerfældning. Hx - Heartwood (kerneved) x = antal. Sx - Sapwood (splintved) x = antal. Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint. H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse.

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes evt. med henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger. Rapporten kan downloades fra hjemmesiden www.nnu.dk, under Dendrokronologi, Rapporter.